

اختلال شخصیت

شخصیت یعنی مجموعه‌ای از رفتار و شیوه‌های تفکر و هیجانی شخص در زندگی روزمره که با ویژگی‌های بی‌همتا بودن، ثبات (پایداری) و قابلیت پیش‌بینی مشخص می‌شود. از این تعریف این نکات قابل استنباط است:

بی‌همتایی و تفاوت

شخصیت یک فرد بی‌همتا است و با وجود بعضی مشابهت‌ها، دو شخصیت یکسان و همسان وجود ندارد.

ثبات داشتن و پایداری

اگر چه افراد در شرایط و محیط‌های گوناگون، ظاهراً رفتارهای متضاد و مختلفی دارند، ولی در طول زمان (مثلاً چندین دهه) رفتار و همچنین شیوه تفکر آن‌ها دارای یک ثبات نسبتاً دائمی است.

قابلیت پیش‌بینی

با توجه و مطالعه رفتار و نوع تفکر اشخاص می‌توان سبک رفتاری و تفکری آن‌ها را با احتمال زیاد پیش‌بینی کرد. قابلیت پیش‌بینی رفتار با "ثبات در رفتار" رابطه متقابل دارد.

اختلال شخصیت چیست؟

آیا تا به حال کسی را دیده‌اید که در برابر یک انتقاد ساده، واکنش خشمگینانه شدیدی داشته باشد؟

آیا از خود پرسیده‌اید که

چرا بعضی از افراد انواع "خال کوبی" را روی پوست خود دارند؟

چرا بعضی از افراد برای خود، خانواده و... برنامه ریزی سختگیرانه دارند، به صورتی که در شرایط بحرانی هم حاضر به تغییر آن نیستند؟

اختلالات شخصیتی گروهی از حالات روانی می‌باشند که بیماری نبوده، بلکه شیوه‌های رفتاری هستند. خصوصیات این اختلالات عبارتند از

الگوهای رفتاری نسبتاً ثابت، انعطاف ناپذیر و ناسازگار که به * بروز مشکلاتی در ارتباط برقرار کردن با دیگران و مشکلات شغلی و قانونی منجر می‌گردد

:آیا از خود پرسیده اید که

چرا بعضی از افراد انواع "خال کوبی" را روی پوست خود دارند؟

چرا بعضی از افراد برای خود، خانواده و ... برنامه ریزی سختگیرانه دارند، به صورتی که در شرایط بحرانی هم حاضر به تغییر آن نیستند؟

اختلالات شخصیتی گروهی از حالات روانی می باشند که بیماری نبوده، بلکه شیوه های رفتاری هستند. خصوصیات این اختلالات عبارتند از

افراد دچار این حالات تصور می کنند که الگوهای رفتاری شان طبیعی * و صحیح است

شخصیت این افراد در برخورد با موقعیتهایی که واکنش با آن ها * مستلزم تغییرات و تصمیمات جدید است، ناسازگاری باشد، یعنی تفکر و رفتار انعطاف ناپذیری از خود بروز می دهند

بنابراین، اختلال شخصیت یعنی رفتارهای ناسازگار و انعطاف ناپذیر در برخورد با محیط و موقعیت ها

انواع اختلال شخصیت

(پارانویید) بدبین

این افراد دارای شک و بی اعتمادی غیر منطقی هستند و حالت تدافعی و حساسیت بیش از حدی نسبت به دیگران دارند

(اسکیزوئید) منزوی

از نظر هیجانی سرد هستند. در برقراری ارتباط با دیگران مشکل .. خجالتی، خرافاتی و از نظر اجتماعی منزوی هستند گوشه گیر. دارند

وسواسی

کمال گرا، دارای عادت خشک و مردد بوده و نیازهای طبیعی خود را مهار می کنند

(نمایشی) هیستریک

وابسته، فاقد بلوغ فکری، زود رنج، عاطل و باطل، دائم خواستار تشویق و توجه دیگران بوده و با ظواهر یا رفتار خود با دیگران (ارتباط برقرار می کنند) جلب توجه می کنند

(نارسیستیک) خودشیفته

دارای یک حس خودباوری بیش از حد بوده و شیفته قدرت هستند. نسبت به دیگران بی علاقه هستند. خواستار توجه دیگران بوده و احساس می کنند که سزاوار توجه ویژه هستند

دوري گزي از اجتماع

پايين، ترس و واكنش بيش از معمول نسبت به رد شدن، اعتماد به نفس از نظر اجتماعي گوشه گير و وابسته هستند

(2) .

وابسته

غيرفعال، بيش از حد پذيراي نظرات ديگران، ناتوان در تصميم گيري و فاقد اطمینان هستند. بي تفاوت، مهاجم، سرسخت، بدخلق و قهرکننده، ترسان از صاحب اختيار بودن و سهل انگار هستند. هميشه کارها را به تعويق انداخته، استدلالی بوده و به سختي از ديگران کمک پذيرفته يا عقايد خود را کنار مي گذارند

ضد اجتماعي

خودپسند، بي عاطفه، بي نظم و بي قاعده، تحريك پذير و بي پروا هستند. از تجارب، درس عبرت نمي گيرند و در تحصيل و کار ناموفق هستند.

بينابيني

تحريك پذير، داراي شخصيت ناپايدار و تغيير شخصيتي هستند. احساسات نمي. خود از جمله خشم، ترس و احساس گناه را نابجا بروز مي دهند توانند خود را كنترل كنند. مشكلات هويتي دارند. ممكن است اقدام به خودزني كنند (ايجاد جراحت يا سوزاندن قسمتي از بدن براي كاهش تنش مي زنند خود) و گاهي دست به خودكشي

:عوامل افزايش دهنده خطر

سابقه سوء رفتار ديگران با فرد در كودكي*

سابقه خانوادگي اختلالات خلقي*

:عواقب مورد انتظار

درمان براي برخي بيماران مؤثر بوده و يك تغيير تدريجي در شخصيت و رفتار به همراه دارد. براي ساير بيماران درمان نقش نگه دارنده داشته و در مورد برخي بيماران، نتيجه ي درمان نااميد كننده است

:عوارض احتمالي

و افسردگي اضطراب مشکل در حفظ شغل و ارتباط با ديگران، -

سوء مصرف داروها -

عدم پایبندی به درمان -

(3)

خودکشی -

میزان شیوع اختلال شخصیت

شیوع در جمعیت کل

میزان شیوع اختلال شخصیت در کل جمعیت حدود 4 تا 6 درصد برآورد شده است. اگر چه در بین انواع مختلف اختلالات شخصیتی، تفاوت های معنی داری وجود دارد، برای مثال برآوردها برای اختلال پارانوئید حدود (0/5 تا 2/5 درصد) است، در حالی که برای اختلال اجتنابی بین (1 تا 10 درصد) اعلام شده است.

شیوع در بین دو جنس

در میزان شیوع اختلال شخصیت بین دو جنس، تفاوت های معنی دار دیده می شود. برای نمونه طبق برآوردها، اختلال ضد اجتماعی و اختلال وسواسی اختلال نمایشی و وابسته در زنان. جبری در مردان بیشتر از زنان است. بیشتر از مردان (گاهی دو برابر مردان) است.

: درمان

درمان این اختلالات مستلزم اعتماد متقابل بین درمانگر و بیمار است. تحقق این امر ممکن است مشکل باشد، زیرا در این اختلالات اغلب انگیزه دریافت درمان مربوط به اطرافیان بیمار است نه خود بیمار. دو راه کار درمانی وجود دارد

درمان روان شناختی-1

خانواده درمانی و گروه درمانی*

روش های تغییر رفتار با یادگیری مهارت های اجتماعی، تقویت رفتارهای به جا، محدود کردن رفتارهای نابجا، یادگیری بروز احساسات، تحلیل شخصی از رفتار و مسئولیت پذیری در مورد رفتارها.

دارو درمانی-2

هیچ دارویی برای علاج یا درمان اختلالات شخصیتی وجود ندارد، ولی ممکن است داروهایی برای درمان بیماری های همراه با آن تجویز شوند، مثلاً

داروهای ضد افسردگی -

داروهای ضد اضطراب -

(4) منبع: روانپزشکی بالینی تالیف دکتر قلعه بندی
داروهای ضد روان پریشی -